

Nr 6.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.

Genom en den 16 december 1949 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 18, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom.

Härigenom förordnas, att lagen den 29 juni 1945 om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, vilken enligt lag den 13 maj 1949 (nr 196) gäller till och med den 30 juni 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1951.

2) L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 522) om kontroll å viss utländsk egendom m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 29 juni 1945 om kontroll å viss utländsk egendom m. m.,¹ vilken enligt lag den 13 maj 1949 (nr 197) gäller till och med den 30 juni 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1951.

3) L a g

angående fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 885) om administration av vissa bolag m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 14 december 1945 om administration av vissa bolag m. m., vilken enligt lag den 13 maj 1949 (nr 198) gäller till och med den 30 juni 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1951.

¹ Senaste lydelse, se SFS 1945:887 och 1947:110.

4) Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 10 juli 1947 (nr 486) om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar.

Härigenom förordnas, att lagen den 10 juli 1947 om dödande av vissa utanför Sverige befintliga handlingar, vilken enligt lag den 13 maj 1949 (nr 199) gäller till och med den 30 juni 1950, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1951.

I fråga om de i propositionen anförda skälen får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Ifrågarvarande lagstiftning har tillkommit för att möta de problem, som efter axelmakternas nederlag uppstått beträffande vissa tillgångar i Sverige, nämligen dels i ockuperade länder rövad och sedan hitförd egendom och dels egendom, som av de allierade makterna betraktats såsom tillhörig fientliga rättssubjekt. Lagstiftningen innefattas i de fyra lagar, vilkas giltighet enligt de i propositionen framlagda förslagen skall förlängas med ytterligare ett år.

Med stöd av denna lagstiftning bedrivs sedan 1945 av flykttkapitalbyrån verksamhet för att omhändertaga och realisera den tyska egendom, som finnes i Sverige. Genom realisationen förvandlas egendomen i reda pengar, vilka insätts på det clearingkonto, som sedan länge utgör formen för betalningar i förhållande till Tyskland.

Frågan om hur dessa medel skola slutligt disponeras är ännu icke löst. Den 18 juli 1946 träffades i Washington en uppgörelse mellan å ena sidan svenska regeringsrepresentanter samt å andra sidan företrädare för Amerikas förenta stater, Storbritanniens och Frankrikes regeringar. Uppgörelsen förelades riksdagen genom proposition nr 367/46 och blev av riksdagen godkänd. Denna överenskommelse innebär bland annat, att Sverige åtager sig att fullfölja det nuvarande kontroll- och likvidationsförfarandet. Förslag angående dispositionen av viss del av medlen, grundat på ett av den s. k. tyskmedelskommittén framlagt betänkande, torde i särskild proposition komma att föreläggas 1950 års riksdag.

Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, har vid lagrådsremissen anført bland annat följande:

»Det av flykttkapitalbyrån bedrivna arbetet med avveckling av den tyska egendomen i Sverige har varit mycket vidlyftigt. Det har rört sig om egendom till ett värde av 300 å 400 miljoner kronor och i uppgiften har ingått att handlägga ett stort antal rättstvister och andra svarbedömda frågor. Enligt byråns uppgifter kan avvecklingsarbetet beräknas till största delen bli slutfört under innevarande budgetår. En del avvecklingsuppgifter kom-

ma emellertid att kvarstå, och byrån beräknar därför att dess verksamhet kommer att fortsättas även under budgetåret 1950—51. Den lagstiftning, varå verksamheten bygger och som nu gäller t. o. m. den 30 juni 1950, bör därför förlängas ytterligare ett år.»

Beträffande lagen om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom — den s. k. restitutionslagen — vilken ger möjlighet att snabbt återställa till rätt ägare sådan egendom som under ockupation rättsstridigt berövats honom, anför departementschefen, att det icke synes vara anledning att helt avskära möjligheten därtill så länge man likväl för andra uppgifter måste vidmakthålla den organisation, som har att handlägga dessa ärenden, flytkapitalbyrån och restitutionsnämnden.

Lagrådet, som förklarat sig icke ha ingått i kritisk granskning av de ifrågavarande nu gällande lagarnas innehåll och grunder, har lämnat förslagen utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 18, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 15 februari 1950.

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Lundgren, Lindblom, fru Sjöström-Bengtsson, herrar Cassel, John Wiktor Jonsson och Fritiof Karlsson;

från andra kammaren: herrar Rylander, Hedlund i Östersund, Olsson i Mellerud, Johansson i Norrfors, Lindberg, Landgren, Wirtén och Stattin.

Reservation

av herrar *Lundgren* och *Cassel*.
